

ዳግማዊ ዝዓቦዩ ህልቂት መንእሰያት-ኣብ ማእከላይ ባሕሪ!

ኣብ'ዚ ቅንያት'ዚ ህዝቢ ዓለም፡ ብፍላይ ድማ ኤርትራውያን ቦቲ ኣብ ጥቃ ደሴት ላምፕዲሳ-ኢጣልያ ብባርዕ ሓዊ ዝዓነወት ጃልባ፡ ህይወቶም ክድሕኑ 94 ሰባት፡ ቆልዓ-ሰበይቲ ዝርከብዎም መንእሰያት ኣብ ባሕሪ ምጥሓሎም መርድእ ሰሚዑ ኣሎ። እታ ካብ ዓቕማ ንላዕሊ፡ ኣስታት 500 ኣፍሪቃውያን ጽዒና ካብ ገማግም ሃገር ሊብያ እተበገሰት ዘይሕግዊት መመላለሲት ጃልባ፡ ማእከላይ ባሕሪ ሰንጢቃ ናብ ኤውሮጳ ከተሳገርም፡ ሓደ ኪሎመትር ርሕቀት ኣብ ጫፍ ደሴት ክትበጽሕ (Lampedusa)

Photo Reuter

ዘጋጠመ ሓደጋ ፡ ውጽኢት ናይ'ቲ ኣብ ልዕሊ ኤርትራውያን መንእሰያት ዝቀንጠ ተጻባኢ ናይ ፍልሰት ስጉምቲ ምዃኑ፡ ብቀጻሊ ክፍጸም ዝጸንሐ፡ እቅረ ዘይበሃሎ ናይ ዘበንና ዝለዓለ ገበንን፡ ጃምላዊ ግህሰት ወዲ-ሰብ ኮይኑ፡ እዛ ብሓሰትን ምድንግራትን ዝጸመምት ዓለም፡ ነዚ ዝደጋገም ዘሎ በድል ክሕድሳ ምርእይ ንባዕሉ ናይ ሓዘን ሓዘን ኢዩ።

“ኣደ ሰብ ረስኒ ሓሚሙ ናብ ፈዋሲ ሓኪም ምስ ከደ፡ እቲ ሓኪም ናይ ቲ ብረስኒ እተጠቐዐ ሓገዝ ዝደሊ ሕሙም፡ ቅድሚ መዐገሲ ረስኒ፡ ነቲ ረስኒ መንሰእ ዝኾነ ጠንቂ ፡ መርሚሩ ምስ ዝፈልጥ ጥራይ እዩ መሰረታዊ ፍወሳ ከህብ ዝኽእል። ነዚ ምስዘይገብር፡ ነቲ ረስኒ ጥራይ ክፍውሰ ወይ ከዐግሰ ምስ ዝፍትን ግን ነቲ ሕሙም ከሕውዮ ኢልካ ክሕሰብ ዘይከኣል ኢዩ”

ኮይኑ ድማ ነዚ ኣብ'ዚ ውሽጢ'ዚ ክልተ ዓመታት ዘጋጥም ዘሎ ዘሕዝን ዓበይቲ ፍጻሎ፡ እቲ ቀንዲ ጠንቁ፡ ነቲ ኣብ ልዕሊ ኤርትራውያን መንእሰያት ቀኒዑ ዘሎ ኩናት፡ ብቀንዱ ንናጽነት ኤርትራ ምኹላፍ፤ ነቲ ጾር ሃገር ተሰኪሙ ዝምክት ዘሎ ሓይሊ ብመደብ ክበታተን ዝግበር ዘሎ ውዲት ተኣሪሙ፡ መዕለቢ ክይተገብረሉ፤ ዝተባህለ እንተተባህለ፡ ዝተዘርበ እንተተዘርበ፡ ከም'ዚ ዓይነት ፍጻሎ ክቋርጽ ኢልካ ዘይሕሰብዩ ኢዩ።

እቶም ነዚ ኢ-ሰብኣዊ ስትራተጂ'ዚ ዝቀለሙ ኣካላት፡ “ኤርትራ መሬታን ባሕራን ኣብ ፍረ-ከርሳ ዘሎ ማዕድናትን ሃብትን ድኣምበር፤ ህዝባ ኣየድልየናን ኢዩ” ኢሎም ኣንጊሆም ዘንቀደ በደልትና፤ ሕጂ እውን ተገላቢጦሽ፤ ዘዝገደደ ዘደንጹን ተግባራቶም ከይሓፈሩ ክነግሩና፤ በቲ ዘሕዝን ህልቂት ክወራዘዩን ክማጻደቁን፡ ዘረባታት ክጸባብቑ ክትሰምዕ ከለኻ፡ እቲ ኣብ ልዕሊ ወዲ ኣዳም ዘለዎም ፍሉይ “ሓለፋን ልዕልነትን”፤ ጠጠው ዘይብል ብድዕን ንዕቅትን መመሊሱ ይኸብደካ።

ድሮ ነቲ ዛንታታት ወይ ነቲ ወረታት፡ ቀመማትን መማቅርትን ምዳምቅትን መዋዓዊዒ ክሓዋውሱሉ እርኣዩ ኣለዉ፡ እቲ ቁጽሪ፡ ናይ ዝሞቱ ኤርትራውያን፤ ኣሃዛት ክድመሮን ክረብሕን ጀሚሩ ኣሎ። መመኸነይታታትን ፈጠራዊ ክልሰ-ሓሳባትን፡ ኣብ ከም'ዚ ሓደጋ ክውድቁ ዘገደዱም፡ ምስ'ቲ ኣቀድም ኣቢሎም ወዚፎሞ (ጀማሚሮሞ) ዝጸንሑ ክስታት ኣዋሃሂዶም፡ ንኻልእ ናይ ፖለቲካ ሓሸውዮን ዕንክሊላትን እጅግኣም ክስብስቡ ክንርኢ ዘገርም ኣይክኸውንን ኢዩ። ልማዶምን ጠባያቶምን ስለ ዝኾነ።

እዚ መዕለቢ ዘይተረኸቦ በደል፡ መንግስቲ ኤርትራ፡ ዓመት እገብር ነዚ ናይ መንእሰያትና ፍልሰት ዝምውልዎን፡ ካብ ጎረባብቲ ሃገራት፤ ብስም ስደተኛትታት መዕስከራትን ካምቦታት ብምድኳን፤ ነቲ ዋሕዚ ከጋድድኦ ዝጸንሓን ዘለዎን ኣህጉራውያን ትካላት፤ ነቲ ዝፍጽምኦ ዘለዎ ዘይሕጋዊ ንጥፊታት፡ ሓደ ነጻ ዘይሻራዊ ኣካል፡ ብውድብ ሕቡራት ሃገራት ተመዚዙ ወይ ክቀውም እም፡ ነቲ ሓቂ ክምርምር ዝቀረበ ጥርጉን፡ ዋን ጻሓፊ ዝግባእ ስጉምቲ ክምዘይወሰደ እፍለጥ።

ትማሊ ኣብ'ዚ መበል 68 መጋባእያ ውዳብ ሃገራት ዓለም እተቃናዓሉ ኣጋጣሚ፡ ወጻኢ ሚኒስተር ሃገራ ኤርትራ ኣጥቢቁ ሻቕሎቱ ኣነጺሩ። ብፍላይ ነዚ ጉዳይ ዝምልከቶም ኣካላት፡ እዚ ጉዳይ ኣመልኪቱ ኣትሪሩ ከምዝተዛራረበሉ እፍለጥ።

ካብ'ዚ ሓሊፉ፣ መንግስቲ ኤርትራ ብዓቕሙ ከይተሓለለ፡ ምስ ሓደ- ሓደ ሃገራት ቢይናዊኦ ርክባት እናገበረ ነዚ ሓደገኛ ኩነታት መግትኢ ክግበረሉ ተስፋ ዝህብ ኣንፊታት ከሰላሰል ጸኒሑ ኣሎ።

ልዕሊ ኹሉ ግን፡ ንኤትራውያን መንእሰያት ልዕሊ ህዝቦምን መንግስቶምን ዝሓልየሎም ከምዘየሎ፡ ኣጸቢቅና ንፈልጥ፡ ይብዝሑ-ይውሓዱ ቦቲ እተረኽበ ዘይተደልየ ዘሕዝን ፍጻሜ፣ ህዝብን መንግስትን ኣዝዩ ከምዝሓዝን ዘተሓታትት ኣይኮነን። ከመይ'ሲ እዚ መንግስቲ'ዚ ዝሓደገ ሓዲጉ፡ ነዛ እንብህጋ ናይ ጽባሕ ኤርትራ፡ ብብቕዓትን ብብስለትን፡ ሃገር ከመርሑን ክኣልዩ፡ ሕድሪ ስውኣትና ኣጽኒዖም እናተኻላኹሉ ዘልምዑ፡ ብቁዓቱ ተካእቲ ከምልምል፣ ጽሬቱ ዝተሓለወ ትምህርትን ፍልጠትን ኣስኒቁ ዝምልምል ዝኹስኩስ መንግስቲ ምዃኑ ብግብሪ ዘመስከረ ኮይኑ፡ እቶም ነዚ ጽባቕ'ዚ ክርእዩ ዘይደልዩ ከኣ፣ ካብ መገድና ክኣልዩና፡ ዘጸወድዎ መፈንጠርያ ምዃኑ እውን ክዝንጋዕ ኣይግባእን።

ንሕና ከም ኤርትራውያን ዜጋታታት ኣብ ኩሉ ኩርጉዓት ሃገራት ወጻኢ እንርከብ፡ ነዚ ብቀጻሊ ኣብ ልዕሊ ዜጋታትና ተደጋጊሙ ዝወርድን ዝፍጸምን ዘሎ ግፍዕን ቢደልን፣ ጠጠው ክብል ገድብ ክግበረሉ፣ ንብርሰት መንእሰያት ኤርትራውያን፣ ከም ጂኦ-ፖለቲካዊ መሳርሕን፣ ንዓምጺ ኣጅንዳ መገዲ ዝጸርግ ኣመት ተጻባእቲ፣ ናዕቢታት ከተሳውርን፣ ቅልውላው ከተማሓድር ዝግበር ዘሎ መናውራ፣ ብንቅሓት ከንምክቶ ኣብ ቅድሜና ተገቲሩ ዝደናድነና ዘሎ ብድሆ ኢዩ።

ስለ ዝኾነ ነዚ ጉዳይ ንምፍታሕ፣ መደብ ስራሕ ክንስእል ፣ ዝጭበጥ ስጉምትታት ክንወስድ፣ መሳርዕና ክነስተኻኽል፣ መኸተና ክነሓይል፣ እሕግዝ ዝብሎ ሓሳባት ኩላትና፣ ኣስዲብ ነጥብታት ክዝርዝር፣ ክንነጥፈለን እላቦ፡-

1፣ ብመጀመርያ፣ ነቲ ብመሰረት ስምምዕ ኣልጀርስ ዝቆመ ኣህግራዊ ዳኛ ዝሃቦ ውሳኔ “ባድመ ላኣላዊ መሬት ኤርትራ ምዃኑ እተበጽሐ ብይን” እተን ኣውሓስቲ ዝበሃል ኣህግራዊያን ውድባት፣ ነቲ ተጎቢጡ ዘሎ መሬትና፣ ነቲ ዓንዳሪ ስርዓት፣ ብሕግን ስርዓት ተማእዚዙ። ብዘይ ቅድመ-ኩነት ክለቕቕ ክገድዳ። እታ ነዚ ጉዳይ እዚ መዕጻዊ ከይረከብ ከም ጅሆ ሒዝዎ ዘሎ፣ ምምሕዳር ዋሽንግቶን ዲሲ፣ ነቲ መንስዕ ኩሉ ዘባዊ ዕግርግራት ኮይኑ ዘሎ ዓሚሎም፣ መዋልን ኣዋፋርን ናይ ግብረ-ሽብርተኝነት ስርዓት (ወያነ) ድፊኢት ክትገብረን፣ ካብ'ዚ ኣዕናዊ ጸወታታት ክቁጠብ ክገድዱ ጸዊዕትና ምብርታዕ።

2፣ ነቲ ብዘይ ሓደ መርትዖን ጭብጥታትን፣ ኣብ ልዕሊ ሃገርና እተሰገደደ ዓማጺ ማዕቀብ ብዘይ ውዳል ሕደር ክሰረዝ፣ ኤርትራ ከም ኩሉን ብሕግን ኣሁራዊ ውዕላት ኣኸቢራ እትካየድ ሃገር፣ ካብ ማሕበረ-ሰብ ዓለም እትረኽቦ መማዕበል ፕሮጀክትታት ለቓሓት ኮነ ደገፋት፣ ናይ ንግዲ ውዕላትን ኢንቨስትመንትን ከምዝደለዩቶ ክትንቃሳቀስ ዘኽእል ነጻ መገዲ ክትረከብ ምሕዳግን መሰላ ክሕሎ ምሕላቕ፣

3፣ ነቲ ብመደብ ብቀጻሊ ኮነ ኢልካ፣ ሓደ ክሲ ክብርዕን፣ ካልእ ከም መተካእታ ተደራቢ ክሲን ጸለምን እናንቀልካ ዝገብር ዘሎ መወዳእታ ዘብሎ፣ ዘይፍትሓዊ ዘመተ ጠጠው ክብልን፣ ነዚ ሕጂ ብምስምስ ሰብኣዊ ፍልሰት ዝቃነ ዘሎ ሓድሽ መሰል ጸወታን ዕንኪሊል፣ ብትሪ ክንምክቶን ክነቃልዖን ሓይልና ዳግም ምውዳብ፣...

4፣ ነዘም ካብ ምወቕ ስድራ-ቤታዊ ሓልዮት ትሰፉው መጻእን እናተመንጠሉ፣ ሃጽ ኢሎም ክጠፍሉ፣ ኣብ ልዕሊኦም ዝዘንብ ዘሎ ፕሮፓጋንዳ መናፍሕ፣ ከበርዕን ኣብ ኣተሓሳስባ ኣረኣእያን መንእሰያት፣ ንቅሓቶም ዘበርኽ ስነ-ፍልጠታዊ ኣስተምህሮ ንምሃብ ዝሕግዝ፣ ብመደብን ስራዕ ኣገባብን፣ መነቓቓሕን ሓበሬታታት ከም ዝረኽቡ ምጽዓር፣ ነዚ ኣስተዋጽኦ ዝህቡ ኣካላትን ኪኢላታትን ክጠራነፉ ምጽዓርን ምውዳብን፣

5፣ ብተውሳኺ ነዘም፣ ኣብ ፍቀዶ ሃገራት ምስ ዝተፈላለዩ ሰም ለበስ 'ግብረ-ሰናይ ማሕበራት' 'ተሓለቅቲ ሰብኣዊ መሰላት' ወዘተ ዝብላ ውድባት፣ ተለጢፎም፣ ትርፍርፍ እናለቀሙ መናገድን መናበርን ዝኾኑ ባእታታት 'ኤርትራውያን' ካብ'ዚ ዘንሕዝን ፍጻሎ ፖለቲካዊ ተዋሰኝታት ክሰርሑ ከምዝምዘዎ ከም ስራሕ ሒዞም ዘለው ናይ ገበን ወፍሪ፣ መንነቶምን ተግባራቶም ምቅላዕ፣ ሕጋዊ ስጉምቲ ዝውሰደሉ መገድታት ምንዳይ፣ ኣብ'ዚ ገበናዊ ስኪዔት ናታቶም ተራ ዓቢን ተሓተትን ምኽኛም ምኽሻሕ፣ ንተግባራቶም ድማ ምስናድ፣

6፣ ነዘም መልእክ ሞት ዝኾኑ ኤውሮጳውያን፣ ብጸለምቲ ኣፍሪቃውያን ዘይግደሱ. ክነሱም 'ሕልቅና' ዝሃበም ዘይብሎም ኣብ ልዕሊ ኣፍሪቃ ውያን ዝገብርዎ ዘለዉ ዓመጻት፣ ብስም ሰብኣዊ ምትእትታው፣ ወታህደራዊ ዕንደራን፣ ቅልውላዎት ፈጠርካ ኣብ መወዳእትኡ፣ ንኣህጉር ኣፍሪቃ ቀቲልካ፣ ነቲ ብቅልውላው ዘንቆልቁል ዘሎ ቁጠብኣን ንክፍውሳን ከሕውያ ድኣ እምበር፣ ሓልዮት ከምዘይኮነ፣ ናይ ትማሊ ህያው ታሪኽ ምስክር ስለዝኾነ፣ ነዚ ጉዳይ ንምክልኻል ምስ ካልኣት ግዳሳት ኣፍሪቃውያን፣ ብሓባር እንሰርሓሉ መደባት ዳህሳስ ምብርባር፣

7፣ ወለድን ኣሕዋት፣ ኣሕዋትን ኣብ ውሽጥን ኣብ ደገን፣ ኣብ'ዚ ናይ ፍልሰት መንእሰያትና ብዘይፍላጥ፣ እንወስዶ፣ ንሕግዝ ዘለና እናመሰለና፣ እንገብሮ ኣሉታዊ ኣስተዋጽኦ ድማ ካልእይ ግምት ክንገብረሉ፣ ምእንቲ ድሕነቶም ፣ ዘይተቆጠበ መተሃዳድኢ ምዕዶን ምኽርን ተስፋን ክንህበም፣ ብመደብ ክስርሓሉን ክድፈኡን ጎስጓስ ምግባር። ህይወት ኩቡር ብገንዘብ ስለ ዘይትመን፣ ሰብ ህይወቱ ዓቂቡ ብጥዕና እንተጸኒሑ ብዙሕ ጽቡቕ ነገር ክረክብን ክገብርን ከም ዝኸለል ዓቕሊ ምግባር፣ ኣትሪርካ ብዘይምሕላል ምቅላስ። ምእንቲ ዘይትድፈር ኤርትራ ከነረጋግጽ መንእሰያትና ክነብሩን።

እዚ ዘስካሕክሕ ፍጻሎን ቃንዛን፣ ከም ሓድሽ ፍጻሎን ዜናን ክቃላሕ፣ ክትሰምዕ ኣዝዩ ዘስደምምዮ። ክልተ ዓመት ይገብር ኣስታት 375 መንእሰያት ብተመሳሳሊ ሓደጋ ህይወቶም ከምዝሓለፉ ዝተረሰበ ዝመስል ኣቀራርባ ኢዩ።

ስለዚ፣ ኣብ ከክንዲ ነኒዝተቀልቀለ ፍጻሜታት፣ መምስመጻ ምዕዝማዛም፣ ነቲ ጉዳይ ብዕምቆት ሓባራዊ መረዳእታን መደብን ሓንጺጽካ፣ ሓያል ጥምጥም ምክያድ፣ ሓደን እንኮን መገዲ ምኽኑ። ዳግማይ ተበግሶ ንሓያል መኸተ ንበገስ።

ተረፍ-መረፍ ናይ'ዞም ጥዕና ዘይብሎም ኣካላት ዘቋላምጹ ባእታታት፣ ቡቲ ድኹም ሕልናኦም ዘዝተባህለ ዝገግሙ፣ ንዘረባታቶም ከየስተባህልና ሓቀኛ ሓልዮታዊን ሓላፍነታውን ተራና ንጻወት።

ንስድራ መወቲ ጽንዓት ይሃቦም። ነቶም ካብ'ዚ ሓደጋ ዝተረፉ መንእሰያት ድማ ሰላምን ጽቡቕ ዕድል እምነዮሎም።

ዓወት ንሓፋሽ ህዝቢ!

ተወልደ ብእምነት፣

6 መስከረም 2013